

[Ellefsen]

Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt partierne socialdemokratiet og venstre er blevet enige om den helt rigtige aftale eller ej, men der er for mig ingen tvivl om, at der her er tale om store skridt i den rigtige retning. Vi i sambandspartiet og sammen med os de fleste færing er glade for, at to store danske politiske partier har fundet sammen i et forsøg på at løse de økonomiske problemer, som Danmark står over for. Det er vort oprigtige ønske, at forsøget må lykkes, også fordi vi færing selv er så afhængige heraf.

De færøske politiske partier er som bekendt meget uenige om, hvorledes samarbejdet mellem vore to samfund skal formes fremover. Vi har partier, som ønsker rigsfællesskabet ophævet, som ønsker, at Færøerne bliver en selvstændig og suveræn stat, som ønsker total løsrivelse fra resten af kongeriget Danmark. Der er for mig ingen tvivl om, at en sådan politik i realiteten ikke har ret mange tilhængere på Færøerne. Vort parti, sambandspartiet, går ind for et fortsat, snævert, positivt samarbejde inden for rigets grænser.

I Europa har de enkelte lande de sidste mange år gjort en stor indsats med henblik på fastere tilknytning landene imellem. Denne indsats er i stort omfang lykkedes. Jeg tænker her først og fremmest på EF. Med hensyn til EF lå det helt klart, at det ikke var muligt for Færøerne sammen med Danmark og Grønland at tilslutte sig dette fællesskab. Samtidig hermed blev det understreget meget kraftigt fra færøsk side, at man ikke kunne acceptere, at Danmarks og Grønlands indtræden i EF på nogen som helst måde tilsidatte den aftale, som Færøerne indgik med resten af riget ved vedtagelsen af hjemmestyreloven af 23. marts 1948. Medens resten af Europa synes travlt optaget af at knytte de enkelte lande sammen i et tættere samarbejde, hvilket som bekendt ikke kan undgå at medføre øgede rettigheder og forpligtelser de enkelte lande imellem, så synes der hjemme hos os på Færøerne at være adskillige politikere, som er parate til at give slip på de rettigheder og selvfølgerlig også de tilsvarende forpligtelser over for resten af riget, som Færøerne vitterlig har i kraft af hjemmestyreloven af 1948.

Jeg håber og går ud fra, at det forestående lagtingsvalg vil vise, at den færøske befolkning ikke går ind for denne isolationspolitik

– en politik, som ikke engang samfund, der er mange gange større og stærkere end det færøske, kan holde til.

Jeg er ikke tilfreds med samarbejdet mellem Danmark og Færøerne gennem de sidste år. Når jeg alligevel udtrykker mig så moderat, som jeg gør, så skyldes det udelukkende den omstændighed, at de politikere, der har det altovervejende ansvar for de seneste års politiske løsninger på dette område, ikke er medlemmer af det danske folketing, men derimod medlemmer af det færøske lagting.

Samarbejdet mellem Danmark og Færøerne har de sidste år givet sig udtryk i flere positive løsninger, f. eks. de i statsministerens åbningsredegørelse nævnte påtænkte ændringer i dagpenge- og pensionslovgivningen. Men samarbejdet har efter min opfattelse også været alt for meget præget af, at der på den ene side af bordet har siddet danske regeringer, som sammen med det danske folketing har bestræbt sig på at efterkomme ethvert ønske, berettiget eller ikke berettiget, hensigtsmæssigt eller ikke hensigtsmæssigt, fra et på den anden side af bordet siddende færøsk landsstyre, som i alt for stort omfang er domineret af to færøske politiske partier, folkeflokk og tjodveldisflokk, som begge har løsrivelse fra Danmark som formålsparagraf i deres politiske programmer.

Dette har bl. a. medført, at resultaterne af de førte forhandlinger mellem Færøerne og Danmark på den ene side og EF på den anden side ikke svarer til det, de fleste færing forventede ud fra hjemmestyreloven af 1948.

Jeg vil også nævne, at den danske regering sammen med det færøske landsstyre efter min opfattelse er gået meget langt i fortolkningen af hjemmestyrelovens bestemmelser, når man ser på forslaget om den delvise overtagelse af det færøske skolevæsen.

Men som sagt, de nævnte problemers egentlige årsag findes ikke i folketinget, men derimod hjemme hos os selv i Færøernes lagting. Derfor kommer der ikke fra min side nogen væsentlig kritik imod den danske regering, imod de danske politiske partier eller deres politikere. Problemerne kan kun løses ved, at de færøske vælgere ved forhandlingsbordet over for den danske regering og det danske folketing placerer færøske politikere, der går ind for fuldt ud at udnytte de åbenbare fordele, der for Færøernes vedkommen-